

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ - 380 004.

સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૨ પ્રશ્નપત્ર - ૨ (બપોર)

રવિવાર, ૧૦ જુલાઈ, ૨૦૧૧

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

કુલ ગુણ :- ૧૦૦

ગોરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ તારીખ મહિનો વર્ષ

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ .....

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાદ્યરે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાદ્યરની સહી .....

પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૪)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૪)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં

ચેકર - નામ

પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂચના :-

૧. આગળના મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે બારકોડ દર્શાવેલ છે, તેને કોઈપણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.
૨. પરીક્ષાર્થીએ ખૂબ જ સ્પષ્ટ તથા સુંદર અક્ષરે આગળના પાનામાં માંગ્યા મુજબ વિગતો ભરવી ફરજિયાત છે.
૩. આપે ઉત્તરવહીમાં (જવાબવહીમાં) ક્યાંય કોઈ પણ જગ્યાએ આપનું નામ લખવાનું નથી.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી કરાવી લે.
૫. વર્ગસુપરવાઈઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.
૬. પ્રશ્નના ગુણ → ગુણ : ૧ ← પરીક્ષકે પ્રશ્ન તપાસીને મૂકવાના ગુણની જગ્યા
૭. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.
૮. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.
૯. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૧૦. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'સબરટીટ્યુટ રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણાવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.
૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

Important Instructions For Satsang Exam Students

1. Please do not damage in any way the bar code printed on the front page.
2. Please write clearly and legibly.
3. Do not write your name on the answer book.
4. On the day of the Final Satsang Examinations, all examinees should obtain the signature of the class supervisor on the answer sheet bearing their own personal details only.
5. Answer books without the signature of the Class Supervisor will **not** be considered **valid**.
6. Marks for Question → 1 Mark ← Space for Examiner to write marks
7. Write your answers with either a blue or black pen only. Answers written in pencil, or with a red, green or any other coloured pen will not be considered valid. Answers written in more than one coloured ink will not be considered valid.
8. Follow the instructions while answering. Answers crossed out will not be considered valid.
9. Examinations taken at **unauthorized locations** or in which the exam rules have been violated will not be considered valid.
10. Without the prior permission of the Pariksha Karyalay in Ahmedabad, answer papers written by substitute writers in place of the original candidate will not be accepted. Answer papers with more than one type of handwriting will not be accepted.
11. In Main Exam answers written on extra pages will not be considered valid.

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૧	
---------------------------	-------------	--

સત્સંગ પ્રાણ-૨-૨

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાનું દર્શન' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. (કુલ ગુણ : ૬)

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. શ્રીસ્વામિનારાયણ દર્શન

ગુણ : ૨	
---------	--

- (૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના દાર્શનિક સિદ્ધાંતનું રહસ્ય
- (૨) ભક્તે સહિત ભગવાનનો નિર્દેશ કરે છે.
- (૩) સ્વામી-સેવકનો નિર્દેશ કરે છે.
- (૪) શ્રીજીમહારાજના દાર્શનિક સિદ્ધાંતનું રહસ્ય

૨. આશ્રિત સંતો-ભક્તો દ્વારા ઐશ્વર્ય દર્શન

ગુણ : ૨	
---------	--

- (૧) શેખજી દ્વારા સમાધિ કરાવવારૂપ ઐશ્વર્ય બતાવ્યું.
- (૨) વશરામભાઈના સંકલ્પમાત્રથી કીડીઓ ભૂમાપુરુષના લોકમાં ગઈ.
- (૩) વશરામભાઈના સંકલ્પમાત્રથી કીડીઓ ગોલોકમાં ગઈ.
- (૪) મિયાંજી દ્વારા સમાધિ કરાવવારૂપ ઐશ્વર્ય બતાવ્યું.

૩. પરબ્રહ્મને નિરાકાર સમજવાથી નુકશાન

ગુણ : ૨	
---------	--

- (૧) તે ભગવાન થકી કોઈ ઐશ્વર્યને પામતો નથી.
- (૨) તેને ભક્તિના માર્ગમાં મોટું વિઘ્ન છે.
- (૩) તે સંત થકી કોઈ ઐશ્વર્યને પામતો નથી.
- (૪) તેને કલ્યાણના માર્ગમાં મોટું વિઘ્ન છે.

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. શ્રીસ્વામિનારાયણ દર્શનમાં કયા પાંચ તત્ત્વો નિત્ય છે ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૨. પરબ્રહ્મ કેમ એક અને અદ્વિતીય છે ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૩. શ્રીજીમહારાજના સમાધિ પ્રકરણની નોંધ કયા ગ્રંથોમાં લેવામાં આવી છે ? (કોઈ પણ બે)

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૪. શ્રીજીમહારાજે પોતાની હયાતીમાં પોતાની મૂર્તિ ક્યાં અને કયા નામે પધરાવી છે ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૨		પ્ર-૩		પ્ર-૪	
---------------------------	-------------	--	-------	--	-------	--

૫. જીવનમુક્તિ એટલે શું ?

ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. “ભગવાનના સ્વરૂપનું જ્ઞાન અને ભગવાનનું માહાત્મ્ય જાણવું એ બે અસાધારણ મોક્ષના હેતુ છે.” ગુણ : ૧

૨. “જે અક્ષરબ્રહ્મ છે તે તો એ ભગવાનને રહેવાનું ધામ છે.” ગુણ : ૧

૩. “અજ્ઞાને કરીને જીવ ઈન્દ્રિયો-અંતઃકરણને પોતાનું રૂપ માને છે, પણ વસ્તુગત્યે જીવ ઈન્દ્રિયો-અંતઃકરણ થકી નોખો છે.” ગુણ : ૧

૪. “પોતાને સાક્ષાત્ મળ્યું જે ભગવાનનું સ્વરૂપ તેને સદા દિવ્ય સાકારમૂર્તિ ને સર્વ અવતારનું કારણ અવતારી એવું જાણવું” ગુણ : ૧

૫. “મારા જનને, અંતકાળે જરૂર તેડવા આવવું.” ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. પરબ્રહ્મ સાકાર કેવી રીતે ?

ગુણ : ૨

૨. અક્ષરબ્રહ્મનું સ્વરૂપ

ગુણ : ૨

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

( ) પ્રસંગ - ૧ : .....

પ્રસંગ - ૨ : .....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) (કુલ ગુણ : ૧૨)

૧. 'થોરે કેળાં પાક્યાં છે.'
૨. 'ચરણારવિંદના પાડનારા શ્રીજીમહારાજ હું એને આપીશ.'
૩. 'હું તો બધાને બ્રહ્મની મૂર્તિ સમજું છું.'
૪. ભગતજીને સ્વામીના ત્રણ વર.
૫. માના ભગત ભગતજીના ગુણ ગાય છે.

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ਮਰਨ :- .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ਮੁੱਲ : ੪	
----------	--

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ਮਰਜ਼ :- .....

.....

ਮਰਜ਼ : ੪	
----------	--

( ) .....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૯	
---------------------------	-------------	--

મનન :-

ગુણ : ૪

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો અને ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. (કુલ ગુણ : ૮)

૧. જાગા સ્વામી

૨. વિજ્ઞાનદાસ સ્વામી

( )

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૧૨	
---------------------------	--------------	--

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૬)

૧. મોરે તો શ્રીજીમહારાજનો રાજપો શેમાં હતો અને વર્તમાન કાળે શેમાં છે ?
૨. ત્રણ દેહને જીતીને ધ્યાન કેવી રીતે કરવું ?
૩. મન, કર્મ અને વચને સત્પુરુષનો સંગ કેમ કરવો ?

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૬)

૧. ગુજરાતના ઘોડા અને અલૈયા ખાચરના ઘોડાનું દૃષ્ટાંત
૨. બકરીના કોટે હીરાનું દૃષ્ટાંત
૩. પાણીનો તરિયો અને ભમરીનું દૃષ્ટાંત

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

( )

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો

--

ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	ગુણ : પ્ર-૧૪	
---------------------------	--------------	--

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૪)

૧. લાલો પાળો ભૂતયોનિને પામ્યો.
૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ જૂનાગઢમાં આઠ પુરાણી રાખી ૨૪ કલાક કથાવાર્તાનો અખાડો જમાવેલો.
૩. યોગીજી મહારાજ કહેતા - 'સંપ, સુહૃદભાવ ને એકતા રાખ્યા વિના છૂટકો નથી.'
૪. પ્રમુખસ્વામી મહારાજ કહે છે - 'અમે દેશ-પરદેશમાં ફરીએ છીએ પણ મન તો ભગવાનના ચરણારવિંદમાં રહે છે.'

( ) પ્રમાણ : .....

.....

.....

.....

.....

સમજૂતી : .....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

( ) પ્રમાણ : .....

.....

.....

.....

.....

સમજૂતી : .....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા